

**2e Nota van Inlichtingen behorende bij de
Europese niet-openbare aanbesteding 'Digitale
werkruimte', versie 1.0, d.d. vrijdag 25 juni.**

AAN: Geïnteresseerden
VERSIENR: 1.0

25-6-2021

Opmerking Aanbestedende dienst:

Naar aanleiding van de 1e Nota van Inlichtingen zijn onderstaande vragen gesteld. De sluitingsdatum voor het stellen van vragen n.a.v. de 1e Nota van Inlichtingen was 22 juni 2021. Bij elke vraag is door de Aanbestedende dienst direct het bijbehorende antwoord vermeld. De sluitingsdatum voor het stellen van vragen was dinsdag 22 juni 2021. De vragen en antwoorden in deze Nota van Inlichtingen vormen een integraal onderdeel van de aanbestedingsdocumenten. Met het publiceren van deze 2e Nota van Inlichtingen zijn alle gestelde vragen door de aanbestedende dienst beantwoord.

Sluitingsdatum voor het indienen van uw Aanmelding is dinsdag 6 juli 2021 uiterlijk 11.00 uur.

Wij wensen u succes met de verdere uitwerking van uw Aanmelding.

Nr.	Document	Blz	Paragraaf	Vraag / opmerking / voorstel	Antwoord Aanbestedende dienst
1	NVI 1			1) In de eerste inlichtingenronde zijn diverse vragen gesteld over de verzekeringseisen. Zowel over de eis ten aanzien van de hoogte van de verzekerde som, als over de eis ten aanzien van de hoogte van het eigen risico als over de eis ten aanzien van de separate cyberverzekering. In uw antwoorden wijst u onder meer op de aan het uitvoeren van de Opdracht verbonden risico's. Daarnaast geeft u aan dat de geëiste verzekerde sommen en dekkingen conform de aanbevelingen van de branchevereniging NLdigital zijn. Gegadigde erkent dat aan het uitvoeren van de opdracht risico's zijn verbonden; dat staat niet ter discussie. Wat ter discussie staat is of dat risico alleen door een verzekering kan worden afgedekt die aan de door u gestelde eisen voldoet. Gegadigde meent van niet en wijst nogmaals op hetgeen hierover in de toelichting bij de GIBIT staat: "Er is bewust voor gekozen een verzekering niet dwingend voor te schrijven. Er zijn immers legio manieren denkbaar waarop het risico voor gemeenten dat Leverancier in voorkomend geval geen verhaal biedt, afgedekt kan worden." De door u gehanteerde GIBIT-voorwaarden verlangen	1) In rangorde gaan de Inkoopvoorwaarden van de Drechtsteden (waarbij ook de gestelde verzekerde sommen en eigen risico's in paragraaf B.3.1. van de Selectieleidraad onderdeel van zijn) voor op de GIBIT-voorwaarden. De Opdracht betreft een kritiek deel in de bedrijfsvoering van Opdrachtgever waar uitval direct leidt tot improductiviteit. Zoals ook gesteld in de Gids Proportionaliteit kan een relatief kleine opdracht een grote schade tot gevolg hebben, zoals is uitgewerkt in het voorbeeld onder 3.9.1.1. (in de Gids Proportionaliteit). De bijzondere omstandigheden rechtvaardigen de in onderhavige aanbesteding gestelde eisen. Aanbestedende dienst is van mening dat zij geen disproportionele eisen heeft gesteld. Het risico ligt duidelijk bij de opdrachtnemer. Het is een in de branche gebruikelijke aansprakelijkheids- en verzekeringseis die onder reële voorwaarden verzekeraar is. Zie hiervoor bijvoorbeeld https://zakelijk.aonverzekeringen.nl/partners/nl-digital/verzekeringen/aansprakelijkheid/beroepsaansprakelijkheid/ Ook verwijst aanbestedende dienst naar bijgaande link m.b.t een flyer. Deze is onder andere in samenwerking destijds van Nederland ICT ontwikkeld. Hier wordt onder andere ingegaan op het feit dat als een klant schade lijdt door een leverancier, deze leverancier dan wel deze risico's verzekerd moet hebben op een beroepsaansprakelijkheidsverzekering: https://www.nldigital.nl/wp-content/uploads/2018/10/2019-Flyer-Beroepsaansprakelijkheidsverzekering.pdf

Nr.	Document	Blz	Paragraaf	Vraag / opmerking / voorstel	Antwoord Aanbestedende dienst
				derhalve überhaupt geen verzekering. Gegadigde heeft haar risico's weliswaar (tevens) verzekerd, maar gezien de omvang van haar onderneming en haar goede financiële positie is zij zeer wel in staat (een deel van) het risico zelf te dragen en een hoger eigen risico te nemen dan 100.000 euro. Gegadigde is van oordeel dat de door Drechtsteden gestelde eis terzake daarom discriminerend en disproportioneel is, nu deze geen rekening houdt met hetgeen een grote, financieel gezond onderneming aan risico kan dragen. 2) Daarnaast merkt Gegadigde op, dat zij de door u genoemde aanbevelingen van de branchevereniging niet op de website van NLdigital heeft kunnen vinden. Gegadigde heeft daarop contact opgenomen met NLdigital en daaruit is gebleken dat er geen sprake is van aanbevelingen zoals door u genoemd. NLdigital adviseert bedrijven <i>met een omzet tot 10 miljoen</i> een bepaalde verzekering, maar er is geenszins sprake van een advies om 10 miljoen euro te verzekeren of om een bepaald maximum aan eigen risico te dragen. 3) Tenslotte herhaalt Gegadigde zijn standpunt dat het voor Drechtsteden geen verschil zou moeten maken of een ondernemer cyberrisico's onder zijn normale verzekering heeft gedekt of door middel	Bovenstaande voldoet dan ook aan de Gids Proportionaliteit waarbij per opdracht door de aanbestedende dienst voor de verzekeringseisen gekeken moet worden naar de risico's en de verzekerbareheid. De betreffende verzekeringen en aansprakelijkheid staan in relatie tot de (aard en omvang) van de Opdracht. De grootte van leveranciers in deze markt kent een grote spreiding. Een hoog eigen risico zou voor Gegadigde wellicht geen problemen veroorzaken, voor andere partijen kan dit wel het geval zijn. Er zijn immers geen omzeteisen gesteld, zodat ook kleinere partijen kunnen inschrijven op deze Opdracht mits zij de juiste ervaring hebben. De financiële gegoedheid van Gegadigde zegt iets over de samenhang van de cijfers van de Gegadigde, niet of een eigen risico van € 100.000,- hier als hoog of laag kan worden bestempeld. Aangezien de eisen voor alle partijen gelijk gelden, is er geen sprake van discriminatie dan wel ongelijke behandeling. Dat sommige eisen voor grotere of kleinere partijen anders uitvallen, doet daar niet aan af. Ten aanzien van het maximum eigen risico is Aanbesteder bereid om voor elk van de verzekeringen het maximum te verhogen naar € 250.000,-. Naar ons bekend is, is het mogelijk om voor een specifieke opdracht een lager maximum eigen risico in de verzekering op te nemen. 2) We hebben een andere lezing van de informatie op de website van NLDigital, zoals u in het antwoord onder 1) kunt terug vinden. U stelt hier geen vraag, dus kunnen we ook geen nader antwoord geven.

Nr.	Document	Blz	Paragraaf	Vraag / opmerking / voorstel	Antwoord Aanbestedende dienst
				van een aparte cyberverzekering. Niet de naam van de verzekering waaronder cyberrisico's zijn gedekt zou bepalend moeten zijn voor hetgeen voldoende wordt geacht maar de inhoud van de verzekering. Daarnaast kan aan het feit dat NLdigital een cyberverzekering aanbiedt geen argument worden ontleend dat dit gangbaar zou zijn of een aanbeveling van de branche zou zijn. Wij verzoeken u op grond van bovenstaande dan ook uw eisen bij te stellen.	3) Het is bij Aanbestedende dienst alleen bekend dat aansprakelijkheid m.b.t. cyber gedeeltelijk gedekt kan zijn op een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de andere dekkingseisen m.b.t. cyber alleen verzekerd kunnen worden op een cyberverzekering. Ook navraag in de verzekeringsmarkt bevestigde dit. Echter, als Gegadigde aan Aanbesteder overtuigend kan aantonen dat de cyberrisico's die genoemd zijn in de uitvraag volledig zijn afgedekt conform de eisen in de uitvraag, dan is Aanbesteder bereid dat te accepteren. Dit houdt in: een dekking van minimaal € 2.500.000,- per gebeurtenis waarbij ook minimaal de volgende rubrieken verzekerd moeten zijn: a. Schade aan derden (aansprakelijkheid); b. Data-inbreuk; c. Schade door hackers; d. Cyber-afpersing e. Bedrijfsschade; f. Crisismanagement; g. Het eigen risico bedraagt hierbij maximaal € 250.000,- per gebeurtenis. Indien Aanbesteder niet overtuigd raakt, leidt dit tot uitsluiting.

Nr.	Document	Blz	Paragraaf	Vraag / opmerking / voorstel	Antwoord Aanbestedende dienst
2	Nvl 1	6/8	Vraag 10-17-18	Inschrijver heeft reeds een ondertekende tevredenheidsverklaring ontvangen op basis van bijlage H uit de selectieleidraad Versie 1.0. Om de referent niet nogmaals te belasten met ondertekening van de gewijzigde Bijlage H, aan u het verzoek of het is toegestaan dat deze ondertekende tevredenheidsverklaring toegevoegd wordt aan de door ons ingevulde nieuwe template Bijlage H.	Aanbestedende dienst staat toe dat de ondertekening op basis van versie 1.0 van Bijlage H wordt gebruikt, maar vereist wel dat de overige informatie conform versie 1.1 Bijlage H wordt ingediend.